

POSTANOWIENIE

Dnia 5 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Grzegorz Pastuszko

w sprawie ze skargi MJ.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach w sprawie
o sygn. I ACz 936/24,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 5 września 2024 r.,

- 1. odrzuca wniosek M.J. o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego;**
- 2. odrzuca skargę;**
- 3. umarza postępowanie wywołane wnioskiem M.J. o zwolnienie od kosztów sądowych;**
- 4. oddala wniosek M.J. o zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu skargowym.**

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

UZASADNIENIE

M.J. (dalej: Skarżący) wniósł skargę na przewlekłość postępowania o sygn. I ACz 936/24, toczącego się przed Sądem Apelacyjnym w Katowicach - w zakresie nie nadania biegu jego zażaleniu z 5 lipca 2024 r. złożonemu na postanowienie tego Sądu z 17 czerwca 2024 r. o odrzuceniu zażalenia wniesionego na

postanowienie o odrzuceniu uprzednio złożonego przez niego zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi na przewlekłość postępowania. Skarżący domagał się również zasądzenia „od organu na rzecz strony kwoty jaką Sąd procedując w sprawie skargi uzna za uzasadnioną w celach prewencyjnych lecz nie mniej niż 6.000 zł tytułem przewlekłości postępowania” oraz zasądzenia kosztów zastępstwa prawnego. Skarżący w skardze wniósł również o wyłączenie od orzekania w niniejszej sprawie imiennie wskazanych w tym piśmie sędziów powołanych na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami Ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018, poz. 3) oraz o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu skargowym, wskazując na swoją trudną sytuację finansową.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że wniosek o wyłączenie sędziów Sądu Najwyższego, sformułowany w skardze, podlega odrzuceniu jako niedopuszczalny.

Wniosek o wyłączenie został bowiem złożony w treści pisma wszczynającego sprawę przed Sądem Najwyższym, a zatem jeszcze przed wyznaczeniem składu orzekającego w niniejszym postępowaniu. Tymczasem w uchwale składu siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z 26 lipca 2019 r., I NOZP 1/19, Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że wniosek o wyłączenie sędziego niewyznaczonego do rozpoznania sprawy jest niedopuszczalny, przy czym sędzia objęty takim wnioskiem o wyłączenie może zasiadać w składzie sądu rozpoznającego ten wniosek. Stanowi o tym również obecnie art. 53¹ § 1 pkt 3 k.p.c.

Przechodząc do dalszych rozważań, wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 Ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725; dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie,

że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

Katalog postępowań, w których stronom przysługuje uprawnienie do wniesienia skargi na przewlekłość, ma charakter zamknięty i został określony w art. 3 ustawy o skardze na przewlekłość. Powołany przepis, którego brzmienie jest jednoznaczne i nie budzi żadnych wątpliwości interpretacyjnych, nie przewiduje przy tym możliwości wniesienia skargi na przewlekłość w postępowaniu wypadkowym. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego taka skarga jest niedopuszczalna (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 marca 2024, I NSP 40/24).

W niniejszej sprawie skarga na przewlekłość dotyczy postępowania incydentalnego wywołanego zażaleniem wniesionym na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach wydane w przedmiocie uprzednio wniesionego przez Skarżącego zażalenia na postanowienie o odrzuceniu skargi na przewlekłość postępowania.

Z powyższych względów wniesioną w niniejszej sprawie skargę na przewlekłość należy uznać za niedopuszczalną z mocy ustawy.

Należy jednocześnie podkreślić, że wbrew stanowisku Skarżącego uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2023 r., I KZP 22/22, odnosi się do pojęcia „sprawy” w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania karnego, regulujących instytucję wyłączenia sędziego (art. 40 i art. 41 § 1 k.p.k.), nie zaś do pojęcia „sprawy” na gruncie przepisów ustawy o skardze na przewlekłość.

W konsekwencji, na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 397 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, skargę na przewlekłość należało odrzucić.

Jednocześnie, wobec odrzucenia skargi, zbędnym stało się orzekanie w przedmiocie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Z tych też przyczyn

Sąd Najwyższy, na podstawie art. 355 w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość, umorzył postępowanie zainicjowane tym wnioskiem.

Wobec oczywistej niedopuszczalności skargi na przewlekłość Sąd Najwyższy, na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., oddalił wniosek o zwrot kosztów zastępstwa procesowego.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

Paweł Czubik Joanna Lemańska Grzegorz Pastuszko

M.L.

[ms]